BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wereldschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 25 *Mei*

No. 107.

DE GEDEPUTEERDE STATEN van PROVINCIE NOORD-BRABANT doen bekend maken bemerkende, dat, op den 19den dezer ontstaan is, ten gevolge waarvan 27 huizen in de asche zijn gelegd, en bij welk ongelukt tevens 3 kinderen het leven hebben verloren, en eene menigte goederen en al het roerend goed der bewoners door de vlammen vernield zijn.

Overwegende, dat de ingezetenen, welken dien ramp heeft getroffen, daardoor diep ongelukkig, en 18 huisgezinnen onder dezelven geheel en al geruineerd zijn gewerden, en dat het dus noodzakelijk is, dat er maatregelen worden genomen, om dat ongeluk eenigermate te lenigen, en de afgebrande woningen weder te kunnen doen opbouwen.

Gezien het Koninklijk besluit van den 22sten September 1823, n°. 107 (*Staatsblad no.* 44), en rekenende op de weldadige genegdheid der ingezetenen van deze Provincie, om, zoo veel in hun vermogen is, tot leniging der rampen hunner ongelukkige landgenoten bij te dragen.

BESLUITEN:

Art. 1. De Stedelijke en Plaatselijke Besturen worden aangeschreven, om, in den loop der eerstkomende twaalftiga daarna hunne ingezetenen alvorens, bij publicatie, op eene gepaste wijze, tot het weder betoonen van liefdadigheid in deze opgewekt te hebben, ten behoeve der slagtoffers van gemelde ramp, aan de huizen hunner ingezetenen eene kollekte te doen, en, na afloop derzelve, het proveniu daarvan aan de kommissie tot uitdeeling, zamengesteld zoo als hierna in art. 2 wordt vermeld, over te maken; zullende de Stedelijke en Plaatselijke Besturen, om die kollekte, zoo veel mogelijk, te bevorderen, op ontvangst dezes, de geestelijkheid der onderscheidene godsdienstige gezindheden in hunne gemeenten behooren uit te noodigen, om, op den zondag vóór het doen dier kollekte, onder de godsdienstoefening hunne geloofsgenooten, almede tot deelneming in dezelve aan te sporen.

Het Plaatselijk Bestuur van *Oss* wordt uitgenoodigd, om onverwijld over te gaan tot het benoemen eener kommissie, zamengesteld uit een lid van den gemeenten raad, den Pastoor der R. C. Gemeente en den predikant der Hervormde Gemeente, benevens een lid van het algemeen armbestuur, met den Burgemeester aan het hoofd; ulmede om die kommissie te belasten met de ontvangst der gelden, die van de in deze Provincie te doene kollekte zullen provenieren, gelijk ook van zoodanige andere gelden, als van elders voor de slagtoffers van dien ramp mogten inkomen.

Art. 3. Die kommissie zal die gelden kunnen gebruiken tot ondersteuning van de werkelijke behoeftigen, zoo om daaruit voor dezelven levensmiddelen, als werktuigen en benoodigde meubelen aan te schaffen; verlangende deze Vergadering evenwel, dat zij daarin met zoo veel bezuiniging te werk gaat, als mogelijk is, ten einde de gelden, welke tot zoodanige dadelijke ondersteuning niet noodzakelijk moeten vereischt worden, te kunnen gebruiken en aanwenden tot het weder opbouwen der door den brand vernielde woningen, voor zoo verre deze niet reeds brandschade gewaarborgd waren, en de eigenaars dier woningen daarop aanspraak zouden kunnen of willen maken.

Art. 4. Van alle de bij die kommissie te ontvangene gelden en van de door haar te doene uitdeelingen zal zij, na afloop harer verrigtingen, eene gedetailleerde rekening en verantwoording aan deze Vergadering behooren in te zenden, welke, na opgenomen en goedgekeurd te zijn, aan haar, met dankzegging voor hare bemoeijenissen, zal worden teruggezonden; zullende daarvan, tot behoorlijke blijk, ook mededeeling aan het publiek gedaan worden, door middel van de in deze Provincie uitgegeven wordende nieuwspapieren.

Art. 5. Dit besluit zal in het *Provincial Blad* geplaatst en alzoo aan de Stedelijke en Plaatselijke Besturen toegezonden worden, zullende hetzelve tevens worden geinsereerd in het *Provinciaal Dagblad van Noord-Braband*, en in de beide verder in dit gewest uitkomende nieuwspapieren.

Ter Ordonnantie van dezelven,

F. X. VERHEYEN.

NEDERLANDEN.

Breda, den 30sten Mei.

— De Engelsche *Courrier* maakt den volgenden brief publiek, dewelke tot de correspondentie tusschen de heeren *Belliard, Ch. White* en den generaal *Chassé* behoort:

Brussel, den 19den Mei, te middernacht.

Mijn heer de generaal! Gisteren morgen vernomen hebbende, dat de Belgen, met verkrachting van het regt der volken en van alle militaire regelen, operatien tegen de citadel, waarvan gij kommandant zijt, begonnen hebben, hebben wij ons dadelijk naar den [illegible] begeven, om, [illegible] te worden [illegible] gelegen [illegible] de bevel [illegible] het opentlijk in de uitvoering [illegible] veh. Wij bewonderen uwe voorzigtigheid en zuiver [illegible] in deze moeijelijke omstandigheden doen kennen. Wij [illegible] de bevelen van den regent hebben morgen den generaal [illegible] handen gekomen zijn en dat wij dadelijk aanmerkingen gemaakt heeft, om dezelve ten uitvoer te leggen. Wij hopen dat de tusschen ons gevoerde communicatien de maatregelen van gestrengheid zullen tegen gehouden hebben, tot welke anders onder uw pligt u genoodzaakt zou hebben, toevlugt te nemen.

De heden van Londen aangevangen tijdingen zijn gunstig en doen ons geloven, dat wij het oogenblik naderen, waarin wij door de nauwe betrekkingen, alle gestuiten, die nog bestaan tusschen Holland, [illegible] bevonden, mogen [illegible] dien tijd toe, den staat van vrede tusschen [illegible] handhaven. Wij zijn overtuigd, dat gij, van uwen kant, [illegible] gingen zult aanwenden, om daartoe te geraken. De regent heeft de stelligste bevelen afgezonden, opdat alle operatien tot oorlog dadelijk zouden ophouden en men voortaan zich uitlaten, eenige vijandelijke betooning tegen de [illegible] Laarens te doen, welke, ten gevolge der kapitulatie van Antwerpen, [illegible] behoort en een gedeelte van hare verdedigings-middelen uitmaakt. Zoo het mogt gebeuren, mijn heer de generaal, dat de bevelen van den regent niet zoo spoedig werden uitgevoerd, als wij te wenschen is, hopen wij, dat gij die verwijl niet als eene voorbereiding van aanval en bedreiging zult beschouwen, en dat de voorzigtigheid, die u kenschetst, zoo wel als de liefde voor het vaderland, die u bezielt, u nopen zullen, om de maatregelen van verdediging, welke gij genoodzaakt zijn zoudt te nemen, uit te stellen. Wij zullen aan uwe voorzigtigheid verschuldigd zijn, dat de orde niet gestoord is geworden, [illegible]

Wij hebben de eer, mijnheer de generaal, [illegible] te zoeken, de verzekering onzer hoogachting wel te willen aannemen.

(Get.) AUGUSTE BELLIARD, luitenant-generaal, graaf en pair van Frankrijk.

CHARLES WHITE.

Aan Z. Excell. den luitenant-generaal, baron CHASSÉ, *kommandant der citadel van Antwerpen.*

— De berigten nopens den [illegible] de helft dezer maand Mei [illegible] lagers geleverd zijn, [illegible] berigten zoo de eene [illegible] schen kant waren publiek gemaakt. Zeker is het, dat [illegible] slissends is [illegible] voordeele der Russen dan der [illegible]

Het gewest van Augustowo [illegible] geheel van opstandelingen gezuiverd. De [illegible] 1400 rebellen in handen gekregen en onderscheiden [illegible] dezelve opgehangen of doodgeschoten; 200 [illegible] hard gevatte jonge lieden waren, na [illegible] tot hunnent terug gezonden, de [illegible] overigen gedaan is, komen niet overeen [illegible]

Volgens bijzondere [illegible] over Berlijn ontvangen, moet [illegible] *Diebitsch* bevel gegeven hebben, [illegible] meer te ontzien, niet meer met hen te onderhandelen en geene verschooning van hen meer aan te nemen, maar de gehele magt, welke ter zijne beschikking staat, of welken staande, te doen [illegible] van den regent te bezigen.

BELGIE.

Brussel, den 28sten Mei.

Op den 26sten dezer heeft de 114de zitting van ons nationaal congres plaats gehad.

In dezelve is allereerst ingekomen en voor ratificatie aangenomen het besluit uit den raad houdende der benoeming van den generaal *de Failly* tot minister van oorlog, en tevens kennisgeving, dat deze minister bereids in functie getreden is en het ministerie aanvaard heeft.

De minister van binnenlandsche zaken bragt vervolgens rapport uit over het tractement der burgerwachten, doch werd, gedurende hetzelve, zoo dikwijls in de rede gevallen, met vragen en lastige interpellatien gekweld, dat hij meer dan anderhalf uur op de tribune moest doorbrengen.

De orde van den dag bragt het aanhoor[illegible] van het rapport over de aanvragen om brieven van naturalisatie, hetgeen dezelfde tegenstaande niet werd uitgebragt, en, 2e, over de wet op de nationale belooningen, over welk rapport hevige discussien ontstonden (1) en waarin onderscheiden amendementen en nieuwe artikelen voorgesteld werden, met dat gevolg, dat de geest van het congres zich geheel veranderd bevond, waarom dan, op het einde der zitting, besloten werd, het ontwerp met de gemaakte bijvoegingen en veranderingen nogmaals in handen der afdeelingen te stellen, ten einde van nader rapport.

De 115de zitting van het congres op gisteren gehouden, begon met het lezen van eenige petitien, onder welke die der ingezetenen van Venlo, verzoekende, dat het Noorder-kanaal zou worden afgemaakt, den heer de *Brouckere* groote stof tot uitweiding en tot lof voor de ingezetenen dier stad gaf; bij wilde, wel is waar, dat deze petitie door de handen der gewone commissie ging, maar wilde tevens die commissie aanbevelen hebben dat zij er zichonverwijld mede belast zou houden en reeds morgen of overmorgen rapport zou uitbrengen.

De president verzocht dat er geene commissie, maar, werd hier door den heer *de Brouckere* in de rede gevallen, welke „op eenen hitten toon zeide: „raadpleeg de vergadering.” De president verzocht den minister, hem niet in de rede te vallen, aangezien hij ook gesproken had, zonder door iemand gestoord te worden. De heer *de Brouckere* vroeg op nieuw, dat zijn voorstel in omvraag mogten gebragt worden, waarop de president aanmerkte, dat indien de heer *de Brouckere* de vergadering wilde presideren, hij hem zijne plaats konde inruimen. [illegible] maakte aan [illegible] hoogen liep, een einde door het gelach der vergadering te wekken, seggende: „Ik stel de orde van den dag voor, want, zoo de onderhavige kwestie al gewigtig moet zijn, is zij ten minsten niet dringend, en inderdaad een oogenblik als het tegenwoordige is niet geschikt om zich met het graven van kanalen bezig te houden.”

De petitie werd in handen der gewone commissie gesteld, welke [illegible] rapport eenigzins te spoeden.

Nu bragt de heer *Destouvelles* rapport uit over de verzoeken om brieven van naturalisatie uit, waaruit bleek, dat de commissie 38 dergelijke verzoeken onderzocht had. Drie rekestranten (de rapporteur zeide niet welke) waren de groote, 22 de kleine naturalisatie waardig gekeurd, eene aanvraag was ingetrokken, eene nuttelooze geoordeeld en 7 verworpen.

Thans was het rapport over de vier in de zitting van den 25sten gedane voorstellen aan de orde, waarvan de commissie verhaalde, dat de vergadering het volgend besluit zou nemen:

Het congres decreteert, dat de kwestie wegens [illegible] van den staat op den 1sten Junij aan de orde gesteld zal worden.

De tweede afdeeling stelt voor, den prins van *Saksen-Coburg* tot [illegible] der Belgen te benoemen.

Op het derde: Van, overeenkomstig voorstel van den heer de *Brouckere* [illegible] de schadeloosstelling [illegible] opstand van Luxemburg [illegible] en den regter over [illegible] (zie ons vorig nummer) tot de orde van den dag over te gaan.

Op het vierde, het voorstel van den heer *de Robaulx* om den volgenden [illegible] aan Holland te verklaren, (zie mede ons vorig nommer) te verwerpen.

Het congres gelastte het drukken en rondeelen van het rapport en hervatte de deliberatien over de vier voorstellen, die op den volgenden dag

(1) Over de geheele nationale belooning, voor zoo verre wij uit de verwarde discussien hebben kunnen bespeuren, alleen bestaan zou in het bedrag van [illegible] der helden, dat is der manschappen van September, [illegible] zullen wij onzen tijd en dien onzer lezeren niet verspillen met hun veel [illegible] te geven.

De heer *de Robaulx*; Mijne heeren, daar men ons, verscheiden dagen lang, had aangekondigd, dat lord *Ponsonby* aankomen en [illegible] medebrengen zou, welke sommigen met angst, anderen met hoop verwachtende waren, zoo wenschte ik thans, nu lord *Ponsonby* [illegible] is, te weten of de minister van binnenlandsche zaken ons niets te zeggen heeft, dat op het morgen vergadering te nemen besluit op opgemelde voorstellen invloed zou kunnen hebben.

De heer *Devaux* staat op (*plegtige stilte*) en zegt: Mijne heeren, ik heb gisteren avond ten tien uren een bezoek van lord *Ponsonby* gehad en ons onderhoud heeft tot over laat in den nacht geduurd. Na dit onderhoud, hetwelk, gelijk gij zeer wel gevoelen zult, niet bekendelijk zou zijn, in het openbaar te herhalen, heeft hij mij ten heden eene officiele communcatie toegezegd, welke ik mijne bevlijtigen zal, dadelijk de vergadering mede te deelen. Het is zelfs mogelijk, dat, indien uwe zitting, zoo als gewoonlijk, tot vijf uren in den namiddag duurt, ik u nog heden deze mededeeling zal kunnen voorlezen; in alle gevallen zeker in de zitting van morgen.

Vele leden wilden eene avondzitting, anderen niet. De heer *de Robaulx* zeide: » Wanneer ik hoor zeggen, dat de heer *Ponsonby* gisteren avond aangekomen is, en, in weerwil van zijne vermoeidheid van de reis, eene conferentie met den minister heeft gehad, die tot zeer laat in den nacht geduurd heeft, dan moet ik grootelijks vermoeden, dat de mededeeling, die men ons te doen heeft, eerst nog duchtig klaar gemaakt moet worden, maar dan ook moet ons duchtig tijd gegeven worden, om eene mededeeling te herkaauwen, welke men sedert gisteren bezig is, gereed te maken *(hevig gelach)*.

Op voorstel van den heer *Destouvelles*, werd besloten, om, den volgenden dag, vóór alle andere deliberatien, de mededeeling des ministers te hooren, ten einde alsdan, met kennis van zaken, te kunnen beslissen of het raadzaam is dan niet, om de deliberatien over de vier voorstellen *(hier boven gemeld)* uit te stellen.

Ons dagblad *l'Emancipation* blijft steeds voor eene verkiesbare monarchie strijden en stelt allereerst den heer *Surlet de Chokier* voor; vervolgens, na dezes dood, eene andere verkiezing en zoo vervolgens, alles ten dienste der grootste rust van het land, en om eens ieders heerschzucht tot zwijgen te brengen. Inmiddels heeft de heer *Surlet* voormeld, om met het volvoeren der ontwerpen van [illegible] den volgenden brief geschreven:

» Ik lees in uw no. 145 een artikel, bij hetwelk gij mij in parallel met Z. H. den prins *van Saksen-Coburg* stelt. Ik heb deze eer, die ik niet meen te verdienen, nooit verwacht.

» Ik verzoek u, mijne heeren, dat gij u gelieft te bepalen bij over de zaken te redeneren, zonder u over de personen uit te laten, en het zal mij aangenaam zijn, dat gij u onthoudt van mijnen naam te noemen bij alle gelegenheden als er van de keuze van eenen chef voor den staat zal worden gehandeld. Ik heb in mijn vaderland alles bekomen, wat een burger slechts eenigzins kan begeren: de stemming [illegible] en de goedkeuring mijner ambtgenooten, naar ik geloof, door de toestemming der natie gewijd. Dat is mij, voorwaar, mijne persoonlijke voldoening genoeg. Daar blijft mij slechts de vervulling van eenen wensch over, dien van het schip van den staat in eene goede haven te sturen, en het besluit over hetzelve over te geven aan hem, die tot opperhoofd zal verkozen worden, kortom de magt, waarmede ik kortstondig ben bekleed geweest, af te leggen, welke ik verklaar nooit voor op den duur te zullen aannemen.

Brussel, den 27sten Mei 1831. E. Surlet de Chokier.

l'Emancipation betreurt, met [illegible] den getrouwen vriend van den heer *Surlet*, een besluit, waarbij de laatste hoop, op welke [illegible] het [illegible] grondde, vertwijnt, op hetzelfde oogenblik, dat [illegible] door eene laatste poging, de kiem zal schoden, welke België aan het Heilig Verbond zal hechten.

— Het aantal der op het congres, immers in de stad, aanwezige leden, gaat dat van 150 niet te boven, zoo dat er een vierde gedeelte van gezegde vergadering afwezig is, en echter, binnen weinige dagen, misschien vóór den eersten junij, zal het zich met de gewigtigste kwestien bezig houden. Onderscheiden leden doen zich door [illegible] afwezen van vele maanden opmerken; onder anderen de heer *de Mallenaere*.

— Het geheele artillerie-park, dat voor het paleis des *prinsen* van Oranje stond, is gisteren naar Antwerpen vertrokken. Heden wordt er eene battery van twaalf stukken van Mons verwacht, welke insgelijks op Antwerpen zal gerigt worden.

— Wij hebben uit eene goede hand, dat ons gouvernement den generaal *Chasse* heeft doen aanzeggen, dat het aan alle oorlogschepen verboden is, om het fort Lillo, in de rigting van de ci-

tadel, voorbij te varen en dat er bevel aan de batterijen gezonden is, om op de schepen, welke dezen doortogt zouden willen dwingen, te vuren.

— Het schijnt zeker, dat de, door den Koning van Holland, gegeven volmagt aan den onlangs naar Londen gezonden heer *van Zuylen van Nyevelt* (de Courrier zegt *van Zuylen van Zieten*) alleen betrekking tot het Groot-Hertogdom Luxemburg heeft, en dat, ten gevolge der verklaring van dien gezant, de conferentie besloten had, dat Luxemburg, tegen eene schadeloosstelling, aan Belgie verblijven zou.

ANTWERPEN, den 28sten Mei.

Gisteren telde men, bij het hollandsch eskader, dat in de wateren van Lillo ligt, een fregat, zes zwarekorvetten, eene brik of stoomboot en negen kanonneerboten. Deze 18 zeilen voeren te zamen 294 vuurmonden. Heden morgen ten vijf ure bespeurde men eenige beweging in dat eskader tusschen Pijp-Tabak en Lillo. Ten zeven ure ging de bombardeer-korvet *Proserpina* van het fort Sinte-Maria onder zeil en ankerde weder voor Lillo; terzelfder tijd maakten elf kanonneerboten zeil en zakten de rivier tot buiten het gezigt af, terwijl de Stoomboot de Curaçao, van Lillo, tot Willemrak opvoer, alwaar de groote Korvet, die er sedert eenige dagen voor anker lag, op sleeptouw nam en tot voor het Frederiks-fort nabij Bath bragt. Op hetzelfde oogenblik kwam de brik *de Echo* van Lillo, zeilde tot aan het fort de Paarl, en wierp daar het anker. Tegen een uur des middags was gezegde stoomboot te Lillo terug, nam alstoen het fregat *Euridice* op het sleeptouw en voer de rivier tegen stroom af. Alle vijandelijke toebereidselen schijnen zich alzo van ons te verwijderen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Mei.

De kwestie der ontwapening houdt in dit oogenblik Europa bezig. En zulke moet zoo zijn, want het steeds vermeerderen der militaire magt put de reeds zoo diep in schulden stekende staten uit, die de groote mogendheden door geldleeningen, houden zich met het vinden van hunne onderdanen drukkende middelen bezig; zulk een toestand kan niet lang meer duren, zonder dat zoowel de kabinetten, als de volken te veel daaronder lijden. Van eenen anderen kant zal er geen geloof aan Belofte van vrede gehecht worden dan wanneer alle de kabinetten, met algemeen goedvinden hunne militaire magt verminderen en dezelve in den kring van die der jaren 1827 en 1828 terugbrengen.

Men verzekert, dat de heer *Casimir Perrier* eene nota in dien zin aan de vier groote mogendheden gezonden heeft. Welk het antwoord daarop heeft of zal kunnen wezen, is ons onbekend.

(Uit den Constitutionel.)

— Uit Rome wordt ons van den 10den Mei gemeld:

» Alhier zijn onderscheiden deputatien uit de provincien aangekomen, om des paussen vergiffenis af te smeken en te verklaren, dat de revolutie slechts het werk is geweest van weinige lieden uit de gemeene volks-klassen.

» Het schijnt zeker, dat de stad Ancona den 15den dezer maand ontruimd zal worden. In ons land worden, met eenen bij ons weinig bekenden ijver, nieuwe pauselijke troepen georganiseerd, welke dadelijk de Oostenrijkers zullen vervangen. Ook wordt er van het organiseren van schuttergen door de geheele pauselijke staten gesproken, om de politie alaast uit te oefenen.

» Wij vernamen, dat, van de 96, in het gezigt van Ancona, door een pauselijk vaartuig, gevatte vlugtelingen, alle onderdanen van Modena en Parma geheodzaakt worden, om naar Amerika te vertrekken, terwijl de onderdanen van den Paus volle vrijheid hebben, om zich in te scheepen, werwaarts het hun gelegen komt."

De fondsen hebben heden weinig verandering ondergaan. Ter beurze van gisteren stonden zij, de 5 pCts, op kontant, 91,5o, op tijd 91, de 5 pCts, kontant, 65, 5o, op tijd idem. Op heden, 26, stonden de 5 pCts, kontant, als gisteren, op tijd 91, 6o; de 3 pCts, kontant, 65, 8o; op tijd 65, 85.

Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen:

» Een innig genoegen verschafte ons de wijze, waarop onlangs de algemeene vergadering van stemgerechtigde deelhebbers der Nederlandsche Handelmaatschappij is afgeloopen, zoo wegens de eensgezindheid welke daar heerschende was, als wegens de echt nationale beginselen welke daar ontwikkeld zijn, en die als zoo vele springveêren in beweging geraakten, om het volgeplaatste vaderlandsche hart een regt lucht te geven, en zich ideeën te scheppen van de toekomende aanschouwing eener welvaart, gelijk aan die, welke onze voorvaderen zoo gelukkig maakte en den grond legde tot dien rijkdom en roem, welke den nijver van zoo vele volkeren en staten kon opwekken; geen wonder dan ook, dat de in die vergadering genomene besluiten, waardoor aan eene geheele afscheiding met de voormalige zuidelijke gewesten des rijks de laatste hand werd gelegd, immers voor zoo veel het commercieel gedeelte van ons Holland betreft, ook buiten die vergadering een algemeen genoegen heeft verwekt. Wie juicht niet toe het besluit, dat de directie dier maatschappij haar Amsterdam worde overgebragt, dat Hollandsche beladingen bij uitneming aldaar in aanmerking zullen komen, geen fabriekwezen van België, maar onze eigene fabrieken zullen worden bevoordeeld en geschraagd; dus, zou men verwachten, ook geene belgische ambtenaren zullen worden geduld, onder welken naam of vorm dit zou kunnen wezen.

Doch . . . bedriegen wij ons niet, dan zal deze van alle Noord-Nederlanders zoo regt billijke wensch niet geheel worden vervuld, men verlangt nog Belgen te behouden; inschikkelijkheid of toegevendheid, door fraaije redeneringen van menschelijkheid getoond, willen bij dit etablissement nog geplaatst houden ambtenaren, wier invloed, al ware het slechts in enkele gevallen, voor nationalen handel en nijverheid nadeelig kan werken, ten behoeve van ge- verlaten, welker belangen van de onze gescheiden zijn en het nu naar behooren te blijven.

Neen, verwijderen wij de zoodanigen, die handelen wij hen schielijk bij hun aftreden, maar laat onze nationaliteit op den voorgrond blijven; hoe vele broeders en landgenoten, ook in den handel, zuchten onder ons naar brood voor het stoffelijk belang, dat wij hen niet laten zuchten, ten koste van degenen die onze welvaart zouden kunnen ondermijnen en die door hunne snoode ondankbaarheid, bijna hoofd voor hoofd onze weldaden onwaardig hebben gedragen en alle aanspraak op dezelve voor de toekomst ten eenemale hebben verloren.

LETTERKUNDIG

Vrijmoedige Bedenkingen, . . . het mottoo: Onderzoek alle dingen en behoudt het goede." De Amsterdam bij de Gebroeders DIRKS, 1831, in 8vo, gr. 4 blad., de prijs is f 0,60.

Met aandacht heeft onderwerp overwogen, hebben wij de *vrijmoedige bedenkingen*, door deze broeders, Dinsdags het lezend publiek aangeboden, doorgelezen, zoo veel waarheid, zoo veel stof tot overleg, zoowel voor de schutters zelve, aan wien deze brochure is opgedragen, als voor het gouvernement gevonden, dat wij het belangrijk zijn van dit behandelde onderwerp, in een, onzer volgende nommers, terug te komen, ons thans alleen vergenoegende, de verschijning van hetzelve in ons letterkundig rustig te hebben aangekondigd.

Uit het bewustzijn, dat de korpsen schutterij zoo als zij thans zijn te zamengesteld, vele en in het oog loopende gebreken hebben, en wat hunne *zamenstelling*, *krijgstucht* en *onderwijs* aanbetreft, den hun dikwerf, bij gedane inspectien, toegezwaaid, of, met in allen deele verdienen, heeft de schrijver gemeend zijne bedenkingen voor het publiek te moeten neerschrijven, en de overtuiging zijnde, dat wanneer in eenen staat gebreken heerschen, welke denzelven in gevaar brengen, elk burger alsdan verpligt is het zijnerzijds te dragen, om dezelve te doen ophouden of te vernietigen.

Na een *opdragt* aan zijne gewapende landgenooten en *voorrede*, waarin de schrijver de reden van dit zijn schrijven blootlegt, beschaaft hij, in eene gemaligde en onderhoudende *kritiek*, de gebreken in de *zamenstelling*, *krijgstucht*, *huissellijke inrigting* en het *onderwijs* der korpsen schutterij, en geeft ten slotte eenige *voorstellen tot verbetering*.

Zoo als wij, boven reeds aanmerkten, geeft dat boekske aanleiding tot vele en gewigtige overdenkingen, en slot tot uitgerigte vragen, waardig om in het standpunt, waarop het onze Nederlandsche thans geplaatst is, door deskundigen behandeld te worden. Hiertoe heeft de schrijver dan ook een ruim veld opengelaten, schijnende het zijn voornemen alleen geweest te zijn, enkele punten aan te stippen.

Deze kleine *brochure* is dus meer aanbevelingswaardig, en hopen wij, dat het der aandacht van het gouvernement niet mag ontsnapt zijn.

Leerrede ter gedachtenisviering der grootmoedige zelfopoffering van JAN GABRIEL JOSEPH VAN SPEYK door R. DE KLOVER, Luthersch Predikant te Rotterdam, bij A. F. H. SMITS, 1831, in 8vo, de prijs is . . . 0,50.

Sedert de verdwijning der kanselwelsprekendheid, in het tegenwoordige tijdvak, wordt er veel vereischt om wij wijlen niet zeggen aan eene gemeente nuttige lessen voor te dragen, maar om de belangstelling in het goede ook bij hen duurzaam te onderhou-

den, die hetzij dan te zegt of te onregt, in eene leerrede iets meer wepschen dan hetgeen de aandachtige lezing des Bijbels voor hun hart oplevert. In zulk een tijdvak, waarin de drukpers zoo vele leesterstukken van onderscheidene predikers der vergetelheid ontrukt, mag het meer dan van eenige andere letterzrucht gewaagd genoemd worden, eene *leerrede* het licht te doen zien; en het is niet te ontkennen, dat dit wel eens door dezen en geben vergeten wordt. De hier aangekondigde laadt echter op derzelver vervanger dat verwijt niet. Integendeel zijn wij Zijn Wel-Eerw. dank schuldig, voor dat hij ons in staat stelde om te lezen, het geen wij in der tijd met zoo veel deelneming hoorden, en daardoor ons genoegen verdubbelde. Wat reeds bij den eersten opslag treffen moet is de gelukkige keuze der tekstwoorden. Wij kennen, in de geheele H. S., geene meer toepasselijk op het behandelde onderwerp. De behandeling is in overeenstemming met die keuze en met regt kan men zeggen, dat deze rede de ontboezeming is eens mans, die geheel van zijn onderwerp vervuld is. De uitvoering is behalve eenige drukfeilen, navolgingwaardig.

---

* * Heden overleed alhier, aan een langzaam verval van krachten, in den Heere JOHANNES VAN DALSUM, voorzien van de Heilige Sacramenten der R. K. Kerk, in den ouderdom van 64 Jaar.

Eindhoven, den 26 Mei 1831.

A. BUIHOETZ, Executeur.

---

* * Iemand genegen zijnde, zijn' zoon het GOUDSMEDEN, benevens KASHOUDEN in GOUD en ZILVER etc., te laten leeren, met of sonder Kost en Inwoning, bij lieden van den Protestantschen Godsdienst, vervoegen zich aan het Kantoor van dit Blad, franco, bij de Uitgevers dezer.

---

* * Ten gevolge van een door den Stedelijken Raad genomen besluit van den 20sten dezer maand, Litt. A, maken Burgemeester en Wethouders der stad Eindhoven bekend, dat de gewone Jaarlijksche KERMIS, dit jaar invallende op den 5 Junij aanstaande, niet zal gehouden worden.

Eindhoven, den 21 Mei 1831.

Burgemeester en Wethouders voornoemd;

R. P. SMITS.

Ter ordonnantie van dezelven,

Secretaris.

BERIGT VAN INTEEKENING.

Op eene TOPOGRAPHISCHE KAART der grenscheiding tusschen het Oud-Nederland en de Belgische Provincien, of wel der zuidelijke verdedigings-linie van Noord-Nederland, door het Koninkrijk België, thans bezet. Op de schaal van een er voor een honderd duizend alles, vervaardigd onder directie van den Kolonel en Directeur der Militaire Verkenningen J. E. VAN GORCUM. Zijnde de voorschrevene grensscheiding aangegeven voor zoo verre zij bepaald is volgens het protocol der conferentie van London van den 20sten Januarij van heedendaagsch jaar. Deze kaart zal zich uitstrekken van de Noordzee of Vlaamsche Kust tot de pruissische of de oostelijke grenzen van het Rijk, en, van de Willemstad Geertruidenberg of 's Hertogenbosch, zuidwaarts, tot Brugge of Antwerpen, vormende deze uitgestrektheid een geheel in drie bladen van groot olifants formaat, te weten de twee eerste bladen van 82 duimen, en het laatste van 76 duimen lengte en 55 duimen hoogte.

Voorts zal een vierde afzonderlijk blad het vervolg van Roermonde, en de Noordelijke Belgische grenzen der provincie van Limburg of het voormalige Nederlandsch gebied ten Zuiden van Maastricht bevatten, hetwelk volkomen met de groote Kaart zal sluiten, doch dit laatste niet worden uitgegeven, dan wanneer het getal der inteekenaren groot genoeg zal zijn, om in de kosten eenigzins te gemoet te komen.

Deze kaart met het oogmerk voor den dienst van het leger vervaardigd, geeft dezelve de *Topographische* en *Statistieke* aangelegenheden aan, welke op de *Kaart* uit te drukken, en den burgelijke beambten zoo wel als den Militair nuttig zijn te kennen en in het bijzonder alle gehuchten, alleenstaande huizen, en andere voorwerpen, die tot het vinden of kennen der grenzen op het terrein noodig zijn.

Het derde blad is reeds voltooid, terwijl het tweede blad binnen 14 dagen zal verschijnen; zullende het eerste blad spoedig volgen. Voorwaarde der inteekening. De prijs der inteekening is voor de groote kaart. ƒ 10,00

Voor de vier bladen 13,50

Voor ieder blad afzonderlijk 4,00

Bij de aflevering van de twee eerst verschenen bladen zal door de Inteekenaren betaald worden ƒ 7,00.

Het gereed zijnde blad is voorhanden bij de Boekhandelaars *C. C. van der Hoek* te Leijden, de Gebroeders VAN CLEEF, te 's Hage en te Amsterdam, *C. Gr. Sulpke Mortier*, Uitgever te Zeeuwsch Amsterdam en verder bij de voornaamste Boek- en Kaarthandelaars in Noord-Nederland.

---

* * Bij den Boekverkooper L. VERMEER, op de Hoogstraat te Rotterdam, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar:

1. LIVIUS BROER, Vaderlandsche Gedichten. à ƒ 1,00.
2. HOSEA, Vaderlandsche Zang, door *Hendrik Kuijper*. 20 Cts.
3. GIDEON, Wachtliederen, opgedragen aan de Heeren Leden der Stedelijke Schutterijen. 30 Cts.

L'auteur d'un volume publié récemment en Hollande et intitulé LA VILLE REBELLE, ou LES BELGES AU TRIBUNAL DE L'EUROPE, s'empresse d'annoncer, dès à présent, que, dans la quinzaine de jours, et aussitôt qu'il sera debarrassé d'occupations un peu plus sérieuses et plus pressées, il rédigera et livrera à l'impression un petit écrit plus spécialement DÉDIÉ AUX ABONNÉS DU JOURNAL (français) DE LA HAYE, et qui portera pour titre:

RÉPONSE DE MYSOCHLOCRATE, à MAITRE X DU JOURNAL DE LA HAYE,

avec cette épigraphe, tirée de *Molière*: TU L'AS VOULU GEORGES DANDIN.

Tout en repoussant l'odieuse accusation d'avoir *calomnié* qui que ce soit, MYSOCHLOCRATE prouvera que c'est bien MAITRE X QUI NE SAIT PAS LE FRANÇAIS. L'on pourra juger, dès lors, combien peu il lui appartient d'adresser un pareil reproche aux autres.

Du 25 Mai 1831.

---

* * De Boekhandelaar EAAL, te Amsterdam, zal eerstdaags uitgeven: TWEE KUNSTPLATEN, voorstellende, het tegen den Wil gemaakt van Zijner Majesteits Kamerheer, Luitenant ter Zee, 2de Klasse, J. C. J. VAN SPEIJK, het Nederhalen der Nederl. Vlag door de Belgen, het in de Chaloup gaan der Ekwipaadje enz.; de tweede voorstellende het oogenblik der Uitbarsting, het Verongelukken der Chaloup met de Ekwipaadje enz., geteekend door den Wel Edel Gestrenge Heer P. LE CUMTE, Ridder van de Militaire Willems-Orde, gewezen Zee-Officier en Calitograaferd door de Heeren DAWAILLE en VERLAT. Na deze uitgave zijn orgineel, die niet voorzien zijn met het Cachet van den Vervaardiger. De Bestellingen worden verzocht, franco te geschieden.

---

* * De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te Leijden, zal, op den 24 Mei aanstaande en volgende dagen, ten zijnen huize verkoopen: Eene zeezamelijke verzameling van BOEK- en PLAATWERKEN, ATLASSEN, KAARTEN, INSTRUMENTEN, RARITEITEN, TEEKENINGEN, PLATEN en SCHILDERIJEN, gedeeltelijk nagelaten door wijlen de Wel Ed. Heeren A. HARSMA VAN OUCOOP, P. VAN RHIJN, Med. Dr. en J. J. BOOM, Studenten der Medicijnen. Deze verzameling onderscheidt zich door vele *kostbare* Plaatwerken, als van LINNÆUS, MARTIUS, GALERIE de FLORENCE, WIED, MONTFAUCON, WEINMAN, FREYCINET, PERON, SCHREBER, KÖTZEBUE, LINNÆUS, BUFFON, SEPP, en anderen. De lijkdagen zijn gesteld op Vrijdag en Zaturdag des morgens van 10 tot des namiddags ten 3 uren.

BELANGRIJK BERIGT.

* * Bij de ROESE & COMP. te Breda, zijn ontvangen de vervolgstukken der werken van BUFFON en ENCYCLOPEDIE MODERNE, van den Uitgever TH. LEJEUNE te Brussel. De heeren Inteekenaren, die deze vervolgstukken verlangen, kunnen zich bij bovengemelden met regt aan hunne adresseren; ten einde hunne inteekening te vervolgen, in zoo verre zij in België hebben ingeteekend.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.